

СТАНОВИЩЕ

От: *доц. д-р Ралица Светлозарова Костадинова,
Нов български университет, Департамент Право
3.6. Право (Наказателно право)*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по Наказателно право в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Надя Георгиева Пандилова*
Тема на дисертационния труд: *Причиняване на смърт и телесна повреда при професионална непредпазливост (чл. 123 и 134 НК)*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №970/5.04.2021 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Видно от документацията, представена на научното жури, дисертантът е възпитаник на Юридическия факултет на УНСС, където през 2016 г. завършва магистърска програма Право. От 2018 г. се обучава в докторска програма към *катедра Наказателноправни науки на Юридическия факултет* на УНСС по научна специалност Наказателно право съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №1186/17.04.2018 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода 2018-2021 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертацията е в обем 185 страници, в това число списък с цитираната литература. В структурно отношение трудът се състои от увод, три глави и заключение. Всяка глава е разделена на параграфи. Избраната структура е подходяща и съответства на особеностите на изследваната тема.

Предмет на изследване са обективните и субективните признаци на съставите на причиняване на смърт и телесна повреда при професионална непредпазливост, както и теоретичните проблеми,

свързани с професионалната непредпазливост като квалифицирана форма на непредпазливостта.

Темата е с трайна актуалност. Първо, защото самостоятелно и пълно изследване на материалноправните проблеми на причиняването на смърт и телесна повреда при професионална непредпазливост не е правено. Второ, развитието на науката и техниката и увеличаването на дейностите, източник на повишена опасност обуславят необходимостта от ново изследване на материята, което да е съобразено с действащата нормативна уредба. Прецизно са формулирани целта на дисертационното изследване, конкретните задачи, както и обекта и предмета на дисертационното изследване. Използваната научна литература съответства на тематиката в дисертацията и показва сериозното отношение на дисертанта към изследването. Списъкът на включените в нея заглавия надхвърля сто. Проучени и анализирани са научни публикации, както на български, така и на чужд език. Направени са голям брой и коректни по съдържание бележки под линия, смислово свързани с основния текст.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертацията е написана на ясен и точен юридически език и се чете с лекота. Представеният анализ и аргументираните становища показват по убедителен начин задълбоченото познаване на изследваната наказателноправна тема. Използваните методи при изследването на проблемите на причиняването на смърт и телесна повреда при професионална непредпазливост са подходящи. Тяхното прецизно използване от докторантката е довело до изпълнението на поставените цели и задачи.

Дисертационният труд е резултат на целенасочена и самостоятелна работа и притежава оригиналност. Той съответства на изискванията за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. От него личат задълбочените теоретични знания на дисертанта в областта на наказателното право. Начинът, по който е разработена темата на дисертацията, доказва способността на Надя Пандилова да разработва самостоятелни научни изследвания.

Дисертационният труд има научни и научно-приложни резултати. Той има значение, както за изясняване на теоретични положения в наказателноправната наука, така и за улесняване работата на правораздавателните органи и за усъвършенстване на законодателството.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Споделям посочените от докторанта научни и научно-приложни

приноси в автореферата. На преден план могат да се изведат следните:

Дейностите, които са източник на повишена опасност, са два основни вида. Критерии за обособяването им са: особеностите на използваните средства или спецификата на самата дейност с оглед на времето, мястото и обстановката на нейното извършване. Изпълнителното деяние по чл. 123 и чл. 134 от НК е нарушаването на правила за безопасност, а не незнанието или немърливото изпълнение на правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Правилата за безопасност трябва да са формулирани в правни норми. Правен характер имат и технологическите правила. Визираният в чл. 123 и чл. 134 термин „занятие“ всъщност е вид „правно регламентирана дейност“. В съставите на чл. 123 и 134 НК следва да бъде указана изрично непредпазливата форма на вина. Обосновава се по-високата степен на вина на дееца при професионалната непредпазливост, основана на по-голямата възможност за осъзнаване на обществената опасност на деянието. Това се дължи на две причини. Първо, поради наличието на правила за безопасност и второ, специалната подготовка и квалификация на субекта на престъплението. Анализира се значението на изразите „занятие“ и „занаят“ от през призмата на действащото наказателно и извъннаказателно законодателство. Достига се до извода, че обективният критерий „бил длъжен да предвиди“ следва да бъде изведен извън съдържанието на професионалната непредпазливост. С науко-приложен принос са и направените конкретни предложения за промени в Наказателния кодекс.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертацията дисертантът има три публикации. Те се съдържат в сборници от научни конференции, проведени през последните три години. В тях са представени някои от резултатите на дисертационното изследване, което е дало възможност за тяхното популяризиране и обсъждане в научна среда.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат представя точно и коректно дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Препоръчвам публикуването на дисертацията.

8. Заключение

В заключение на изложеното по-горе, намирам, че представеният дисертационният труд „Причиняване на смърт и телесна повреда при професионална непредпазливост (чл. 123 и 134 НК)” на *Надя Георгиева Пандилова* отговаря на всички изисквания, посочени в Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за приложение му и Правилника за учебната дейност в УНСС. С оглед на това категорично и убедено *давам положителна оценка* и убедено предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Надя Георгиева Пандилова на образователната и научна степен „доктор по право“.

10 май 2021 г. / гр. София

Подпис: